

บทคัดย่อ

โครงการ “ศึกษาการบริหารจัดการส่งออกกะปิเยาะห์เพื่อจำหน่ายในประเทศชาอุดีอาระเบียของกลุ่มผู้ผลิตกะปิเยาะห์และเครื่องแต่งกายมุสลิมปัตตานี ตำบลกะมิยอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี” มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระเบียบการส่งออกกะปิเยาะห์ไปประเทศชาอุดีอาระเบีย 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการจำหน่ายกะปิเยาะห์ในตลาดประเทศชาอุดีอาระเบีย 3) เพื่อศึกษาทิศทางหรือแนวโน้มการตลาดและคู่แข่งทางการค้ากะปิเยาะห์ในประเทศชาอุดีอาระเบีย

กระบวนการวิจัย ได้กำหนดวิธีการศึกษาข้อมูลไว้ 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) การสำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจจำนวนกลุ่มผลิตกะปิเยาะห์ การถือหุ้นของสมาชิก ปริมาณหรือกำลังการผลิต เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการระดมผลิตภัณฑ์กะปิเยาะห์ให้ได้ปริมาณเพียงพอต่อการส่งออก 2) จัดประชุมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีประสบการณ์ในการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศหรือตะวันออกกลาง เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทีมวิจัยที่จะไปดำเนินการค้ากะปิเยาะห์ในประเทศชาอุดีอาระเบีย 3) แบบสำรวจข้อมูลความต้องการกะปิเยาะห์ของลูกค้าในประเทศชาอุดีอาระเบีย 3 เมือง คือ เมืองมาตินะห์ เมืองเมกกะ และเมืองเจดดาห์ 4) สัมภาษณ์ผู้ค้ากะปิเยาะห์ในประเทศชาอุดีอาระเบียเพื่อให้เห็นต่อผลิตภัณฑ์กะปิเยาะห์ที่กลุ่มฯ ได้นำเสนอและเพื่อให้ได้ข้อมูลความนิยมในรูปแบบผลิตภัณฑ์กะปิเยาะห์ในปัจจุบัน และ 5) ปรึกษาหารือกับผู้อำนวยการสำนักงานการค้าไทย ประจำเมืองเจดดาห์ ในประเด็นการตั้งบริษัทนำเข้า-ส่งออกกะปิเยาะห์ในประเทศชาอุดีอาระเบีย

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้ผลิตกะปิเยาะห์และเครื่องแต่งกายมุสลิมปัตตานีสามารถดำเนินการจัดส่งกะปิเยาะห์ทั้งสิ้น 475,000 ใบ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 5,462,500 บาท เฉลี่ยใบละ 11.50 บาท โดยเลือกใช้บริการของบริษัท SALAT HAMID HASAN จำกัด มีนายฟูอาด แวบือซา เป็นผู้จัดการรับมอบจัดการขนส่ง ดูแลรักษาและเป็นผู้แทนกลุ่มจำหน่ายในประเทศชาอุดีอาระเบียในช่วงพิธีฮัจย์ ราคาผลิตภัณฑ์กะปิเยาะห์ในปี 2549 ราคาถูกกว่าปีที่แล้ว ทั้งนี้เพราะผลิตภัณฑ์จากประเทศจีนส่งมาขายในประเทศชาอุดีอาระเบียมากกว่าทุกปี และผลิตภัณฑ์ของจีนได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มในอนาคตหากผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ไม่สามารถลดต้นทุนการผลิตลดต้นทุนการบริหารจัดการขายยากลำบากที่จะแข่งขันในตลาดประเทศชาอุดีอาระเบียได้

เมืองมักกะห์ ณ ตลาดนัดญาฟารี และตลาดย่านอาครพาณิชย์ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของพ่อค้าชาวต่างชาติ เช่น อินเดีย เยเมน ฯลฯ ทางกลุ่มฯ ได้รับการเสนอจากผู้ซื้อต่ำกว่าที่ได้ตั้งใจไว้ เพราะว่กะปิเยาะห์นอกระบบที่ไม่ได้ผ่านการนำเข้าสินค้าและเสียภาษีอย่างถูกต้องเข้ามาเสนอขายในราคาที่ถูกกว่า

เมืองมาตินะห์ กะปิเยาะห์ที่วางขายจะเป็นของประเทศอินเดีย ประเทศจีน และของมักกะห์ ทางกลุ่มฯ สังเกตว่กะปิเยาะห์แบบตราดริกซ์ของจีนจะมีราคาสูง อยู่ที่ประมาณใบละ 35 เหยียญ (350 บาท) กะปิเยาะห์ของตุรกีอยู่ที่ใบละ 25 เหยียญ (250 บาท) ขณะที่กะปิเยาะห์ตราดริกซ์ของไทยอยู่ที่ 90 เหยียญ (900 บาท) กะปิเยาะห์แบบธรรมดาของจีนใบละ 5 บาท ร้านบุคอรืเป็นร้านขายส่งขนาดใหญ่ จะรับหมวกของจีนมาเป็นจำนวนมาก กะปิเยาะห์ที่กลุ่มเสนอขายตามร้านต่างๆ ก็จะได้รับคำชมว่าฝีมือการผลิตกะปิเยาะห์ประณีตสวยงามดี แต่รู้ราคาที่สูงเกินไป โดยให้เหตุผลว่กะปิเยาะห์ที่วางขายในร้านเองก็มีปัญหาราคาคง เพราะจะมีพ่อค้านอกระบบที่วางขายกะปิเยาะห์บนทางเท้าและตามตลาดเปิดท้ายทั่วไป แซ่หั่นส่งได้ 10 กิโลกรัม ไม่มีค่าธรรมเนียม

โอกาสที่ได้พบกับตัวแทนกรมการค้าส่งออกเมืองเจดดาห์ ให้ข้อมูลที่น่าสนใจว่านักธุรกิจที่มาลงทุนในประเทศซาอุดีอาระเบียส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวบังคลาเทศ การลงทุนจากต่างประเทศจะช่วยส่งเสริมให้คนท้องถิ่นมีงานทำ ไม่แนะนำให้จดทะเบียนองค์กรธุรกิจในประเทศซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากระบบการค้าไม่แน่นอน ระบบที่ชาวบ้านทำนั้นดีอยู่แล้ว ให้มีการส่งสินค้าผ่านทาง และมีผู้รับสินค้าปลายทาง รับผิดชอบ ถ้าจะจดทะเบียนต้องเตรียมจ้างทนายไว้แก้ปัญหา ส่วนใหญ่ธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนต่ำกว่า 50 ล้านบาทจะใช้วิธีส่งผ่านทางและมีผู้รับปลายทางทั้งหมด ไม่มีการจดทะเบียน

ผลการจำหน่ายกะปิเยาะห์ของกลุ่มฯ จำนวนทั้งหมด 317,000 ใบ ได้ขายไปแล้วจำนวน 120,000 ใบ ให้กับคนไทย ในราคาใบละ 13 บาท (ไม่รวมค่าขนส่งและค่าพิธีการทางการค้า) และฝากส่งมากับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ โดยกลุ่มฯ คิดค่าจัดการขนส่งใบละ 0.75 บาท (กลุ่มมีกำไรเฉพาะในส่วนค่าบริการขนส่งใบละ 0.25 บาท รวม 30,000 บาท) คงเหลือในสต็อกที่ประเทศซาอุดีอาระเบียอีกจำนวน 197,000 ใบ

คณะวิจัย
พฤศจิกายน 2552